

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési ára:

Helyben házhoz hordva, vidéken
postai szétküldéssel egy hónapra 45 kr.
(90 fillér.)

Telefon szám: 19-75.

FRISS HIREK

Megjelenik mindennap korán
reggel, fontos alkalommal naponként
többször, hétfőn és ünnepnap után is.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
V. ker., Béla-utca 1. sz.

Telefon szám: 19-75.

Az oroszokat megverték. Aratók aratás nélkül. — Rablótámadás Óbudán.

Kenyér nélkül.

Ijesztő hír érkezik az alföld szívéből. Ott, ahol a föld a legzsírosabb, a kalász a legdusabb, Békés- és Csongrád-vármegyében: több mint 2000 munkáscsalád néz kétségbeesetten a tél elé, mert a család fő aratáskor nem kapott munkát.

Az alföldi földműves-munkásnak az aratás a fő kereset-forrása. Jóformán az egész esztendőre való élelmét az alatt a két hónap alatt keresi meg, amely a gabona levágásának megkezdésétől a cséplés befejezéséig eltelik. Olyan munkát végez akkor, amely szinte hihetetlen. Kezdi reggel 3 órakor, mikor a hajnal alig dereng még. Végzi este 8 órakor, mikor már sötétedik az alkony. Így keresi meg az alföldi földműves-munkás azt a 120-150 frtot két hónap alatt, amivel — az időnkénti sovány napszámok segítségével — egy esztendőn keresztül, úgy ahogy fentartja magát.

Azon a vidéken, ahonnan a hírnél is ahol az óriás terjedelmű nagy-uradalmak lehetetlennek tűnik a kis-emberre nézve a földszerezést: az aratás eddig mindig biztos alap volt, amelyre a földműves-munkás bizonyossággal számíthatott. Nem a munkások panaszkodtak, hogy nincs munkájuk, hanem a földbirtokosok, hogy nincs elegendő munkás. Az idén azonban kétezer munkás hiába várta a kőszőrült kaszával az érett termést, munkát nem kaptak, kenyeret nem szereztek, s ott állanak a tél előtt tanács és kenyér nélkül.

Folyamodnak tehát a vármegyei hatóságokhoz s azt kéri, hogy rendeljen el közmunkákat, hogy ők keresethez juthassanak. Előreláthatólag nem sok eredményt várhatnak. Szegény vármegye, maga is oly gyámoltalan; mit tud az tenni? De ha sikerülne is egy-egy utcsinálást vagy kubikolást kieszközölniök, jelent-e az egyebet, mint éppen csak pillanatnyi segítséget? S megmásként az a rettenetes tény, hogy Magyarországban éppen azokban a vármegyékben, ahol a föld leggazdagabb, az aratás idején 2000 munkáscsalád maradhat kereset nélkül?

Erről tessék egy kissé elmélkedni az országgyűlés uraknak. Azt tessék meggondolni, micsoda súlyos vallomási foglaltatik abban, hogy az Alföld leggazdagabb és mezőgazdaságilag legelőhaladottabb két vármegyéjében az aratás idején 2000 munkáscsalád nem tud kereset találni?!

Ime egy riasztó bizonyossága annak, hogy a magyarföld nem tudja a lakóit többé pusztán földművelésből eltartani még ott sem, ahol ez a föld valóságban kanaháni minőségű, hogy tehát arra kell gondolnunk, hogy ipart teremtsünk s

azt a pénzt, amit most a föld terméséből idegen portékákra fecserlünk, a magunk csizmadiáinak, szabóinak, asztalosainak stb. juttassuk oda; hogy félre kell lökni azt a gazdasági politikát, amelynek a célja a nagybirtok számára olesó és biztos munkaerő előteremtése; s hozzá kell látnunk oly gazdasági politika megteremtéséhez, amely a földművelési munka terén immár nem érvényesülhet gazdasági erőknél az ipar terén nyújt juttalmazó foglalkozást.

Végre is nagyon komoly dolog az, ha a legjobb kenyér hazájában az aratás idején kétezer munkáscsalád marad kenyér nélkül.

I. L.

POLITIKA.

Megemlékeztünk mi is a N. Fr. Pr. leplezéseiről, mely szerint a Bánffy-kormány 1898. végén javaslatot tett a felségének a magyar alkotmány felfüggesztésére. A hír mindenfelé kinos feltűnést keltett, annál inkább, mert hiszen a mai kormány tagjai közt is négyen vannak (Fejérváry Géza báró, Lukács László, Wlassics Gyula és Darányi Ignác), akik tagjai voltak a Bánffy miniszteriumának is, ha tehát Bánffy csakugyan elkövette azt a büntös merényletet, abban ezek is bűnrészesek. Egy estlappal réven elterjedt azután az a hír, hogy ebben az ügyben az országgyűlés sürgős egybehívását fogják követelni s ehhez — mint a törvény kiadványa — már meg is van husz képviselő aláírása. Ezt az összehívást mi sohasem vettük túlságosan komolyan, már csak azért sem, mert Ugronék, akik fenyegetőztek vele, nincsenek húszan, hanem csak helen, mint a szegény ember gyerekei. Beleszólt azonban ma a dologba Széll Kálmán legházibb újságja is, s tudatja, hogy ő exzelelenciája ildomtanak tartaná, ha emiatt az ügy miatt a képviselőket nyári pihenőjükben megzavarnák, hiszen arról beszélni lesz még idő és mód szeptember 3-án is. Különben is — ugymond — ugyanis csak multról van szó, a kérdésnek nincs tehát semmi sürgőssége. Eszerint tehát az országgyűlés rendkívüli összehívása elmarad. Ugy értesülünk azonban, hogy mi-helyt szeptember 3-án az országgyűlés összeül, esetleg még a napirend előtt minden oldalról több felszólalás fog történni, hogy ez a kérdés egy a multa, mint a jelenlegi miniszterium tagjaira nézve tisztázassék.

Választási mozgalmak.

— Saját tudósítónktól. —

A nemzetiségek mozognak. A románok, erdélyi szászok és a szerbek szervezkedésével már bővebben foglalkoztunk. Most már megmozdultak a tótok is.

A tót túlzók Turóc-Szent-Mártonban augusztus 7-ére egybehívták a muzeumi tót szövetséget évi közgyűlését, melyet augusztus 6-ikán az igazgató-választmány ülése előz meg.

Ugyancsak a mondott napokon tartja Turóc-Szent-Mártonban közgyűlését, il-

Bolond a temetőben.

A Kerepesi-úti temető egyik öre tegnap délután egy gyanús viselkedésű embert vett észre a sírok között. Félíg levelközve, egy sír mellett imádkozott. Az ör megszólította:

— Mit keres maga itt?
— Imádkozom. Megöltem egy embert s most kérem az Istent, hogy bocsásson meg. A kegyelmes király is meg fog bocsátani.

Az ör rögtön tisztában volt, hogy örültel van dolga. A Mosonyi-utcai rendőrlaktányába sietett, ahonnan két rendőrátvitte az örültet a rendőrszobába. A rendőrorvos megvizsgálta és konstataálta, hogy a szerencsétlen ember örült. Megállapították, hogy Badics János a neve, barackai születésű, harminczhárom éves bérkocsissegéd. Beszállították a Lipótcmezei tébolydába.

tőleg igazgatóválasztmányi ülését a Zsvena cím alatt fennálló egyesülete a tót nőeknek. A férfiak ugynevezett muzeumi szövetsége ugyanabban a helyiségben a Nas Dom-ban (a mi házuk) és ugyanazon a napon gyűlt össze, mint a nők egyesülete és pedig a férfiaké délelőtt 11 órakor kezdődik, ami aztán tapasztalás szerint arra jó, hogy a férfiak s nők gyűlése csakhamar egymásba olvadjon, vagy pedig egymást ellenőrizi. A nőegyesület elnöke Soltész Ilona, titkára Hurban Szvetozár.

Az idei gyűlésekre odavárják a tót túlzók vezéreinek nagy részét, mert ez alkalommal természetesen a hivatalosan bejelentett gyűléseken kívül fognak megállapodni a jövő képviselő-választásoknál felteendő tót nemzeti jelöltek szemléjében. Hogy mennyi köze van ehhez a Zsvena nőegyesületnek, annak a tót hölgyek a megmondhatóit.

A szocialisták is mozognak. A nagyváradi szocialista munkások népgyűlést tartottak Nagyváradon. A gyűlésen, melynek célja a képviselőválasztásokra való szervezkedés volt, nagy számban jelentek meg a munkások, minék főképpen az volt az oka, hogy Pelsőder Ágoston budapesti szocialista vezér is résztvett a gyűlésen. A város-majornban tartották a népgyűlést, melynek Vánkus Károly elnökölt. Az első szónok Molnár Lajos volt, ki utalva az orvosok, ügyvédok és tisztviselők mozgalmára, szervezkedésre buzdította elvtársait. A nagy-iparosoknak — mondta egyebek között — kedvükre való ez a

szervezeten állapot, mert így ők szabják meg a feltételeket, hogy azután kiszákmányolják a munkást. Ennek csak szervezkedéssel vehetik elejét.

Utána Vánkus Károly a munkásokról, mint politikai tényezőkről beszélt. Ezután következett a népgyűlés slágere. Pelsőder Ágoston, áttérve a képviselőválasztásokra, felemlítette Ausztriát, ahol tizenegy szocialista képviselő van. Nálunk — mondta — még a néppártnak is teret engedett a kormány, a szocialistáknak pedig gátat vet. Majd sorra vette és támadta a képviselőház összes pártjait és a napisajtót.

Kijelentette, hogy a bekövetkező képviselőválasztásokkor jelöltek fog állítani mindenütt a szocializmusra párt is és el fog követni mindent, hogy az új ülészekben már szocialista képviselők is üljenek a parlamentben. Nem igaz — szerinte — hogy a szocializmus haza-fiatlanok, mert e hazában élő népekért küzdenek s a népek éltetőjét: az általános politikai jogokat ki is fogják küzdeni.

Hogy kegyelmez a szultán?

— Saját tudósítónktól. —

Szalonikiből írják: Néhány héttel ezelőtt híre terjedt, hogy a szultán megígérte az orosz követnek, hogy megkegyelmez azoknak a bulgároknak, akiket állítólag politikai cselszövés és zavargás miatt börtönbe vettett. Ezt a hírt sok lap közölte és nemsokára a fogiok családjai is megtudták az örvendetes hírt. El is hitte mindenki és sok feleség, anya, gyermek és

rokon vágyva várta a pillanatot, amikor kedves embere kiszabadul a fogságból.

Tegnap reggel még nagy bizalommal voltak a foglyok a szaloniki citadellában, amikor egyszerre megnyílt a börtön ajtaja, de nem azért, hogy szabadulást adjon, hanem azért, hogy katonák és rendőrök lépjenek be, akik tudtára adták a gyanúlan foglyoknak, hogy azonnal *kényszer munkára Kis-Azsiába* kell menniök. Azt megengedték a bulgároknak, hogy hozzátartozóikat értesítsék és nemsokára meghatározható jalenetek voltak a cellákban. Am a bucsuzásra csak rövid időt adtak. A foglyokat kettesével összeláncolták és a forró déli napon a kikötőbe szállították. Szaloniki bulgár lakói néma izgatottsággal nézték megláncolt földieiket. Még a papok is meg voltak láncolva, valamint *Tatarcevo* dr. és *Nikolov*, városzerte ismert könyvkereskedő.

A foglyokat beteretelték a készen levő bárkába, amelyek a török gőzökre szállították őket és alig hogy a bárkák eltávolodtak a partról, a foglyok énekelni kezdtek és énekükkel kihallatszott bizodaluk az isteni gondviselésben.

Harcz a tüdővész ellen.

— Saját tudósítónktól. —

A londoni tüdővész-kongresszus gyógy-és kórtani szakosztálya tegnap közös tanácskozást tartott, amelyen a *tuberkulinnal* tanácskoztak.

Az ülést *Heron* dr. előadása nyitotta meg. Heron határozottan állást foglal a tuberkulin gyógyító és diagnosztikus értéke mellett és azt mondta, hogy a kifogások, amelyeket a tuberkulin gyógyyszerül való használata ellen tesznek, onnan származnak, hogy nem követik a tuberkulin főtálatójának utasításait. A betegség diagnózisa szempontjából egyetlen más szer sem vetekedhetik a tuberkulin. Heron azzal fejezte be előadását, hogy hálás elismeréssel adózott *Kochnak*. *Koch* tanárt, a mikor szólásra emelkedett, szimpatikus tüntetéssel üdvözölték. *Koch* kimutatta, milyen fontos szer a tuberkulin a tüdővésznek korai stádiumában való fölismerésére és megmagyarázta a tuberkulin alkalmazásánál követendő eljárást.

Fränkel berlini tanár fontos gyógyító szernek mondotta a tuberkulint, csak hogy alkalmazásánál nagy türelemmel és óvatossággal kell eljárni. A kongresszus tegnapi nyilvános ülésén *Brouardel* tanár tartotta a főelőadást, amelyben többek között kijelentette, hogy éppen azokkal a csatlakozó *Koch* tanár nézetéhez, hogy a tüdővész nem vihető át az emberekre tüdővész marhák tejével, vagy hússal. A *tejtérmeiket szigorúan kell ellenőrizni*, amint Svéd-és Norvégországban ellenőrzik. *Brouardel* is kétségtelennek tartja, hogy a *tuberkulózis gyógyítható*. Ő is keresztes hadjáratot hirdet a betegség ellen és különösen azt kívánja, hogy a *betegség kiváltásának ismeretét* minden községben, minden tartományban, minden államban *terjeszték* a lakosság között, hogy az egész világ közreműködjen az emberiség e csapásának kiirtásában.

Edvárd király ma délután Marlborough-Houseban a tüdővész-kongresszus külföldi delegátusait fogadta. A király beszédében megjegyezte, hogy óhajta remélni e rettenetes betegség leküzdésére irányuló tanácskozások sikerét. A legélesebb érdeklődéssel viseltetik az ügy iránt, úgy, mint minden iránt, ami a nép egészségére és jólétére vonatkozik.

A Sarafow-pör tárgyalása.

— Saját tudósítónktól. —

A Sarafow-pör küszöbön álló végtárgyalása alkalmából érdekesnek tartják röviden ismertetni a bulgáriai esküdtbírósi eljárás főbb rendelkezését:

A vádlottal a végtárgyalás megkezdése előtt három nappal közölni kell a bírót, az államügyész, valamint az esküdtkei neveit, akik a végtárgyaláson részvesznek. A vádlottnak ezután jogában áll legkésőbb huszonegy órával a végtárgyalás előtt viz-

szavetési jogával élni, amely azonban csupán a törvényben megállapított esetekre szorítkozhatik. A bíróság erre a visszavetni kért bíró vagy államügyész kivételével haladéktalanul dönt a visszavetési kérelem ügyében és ha a kérelmet indokoltan találja, a visszavetett bíró vagy államügyész helyét azonnal mással pótolja. Az esküdtkei részvételét illetően megjegyzendő, hogy a büntetőügyi tárgyalás oly esetekben, melyeknél a büntet legalább öt évi súlyos börtönbüntetést von maga után, négy esküdt részvételével (südebbi zaskolateli) történik.

Ily esetekben a tárgyalást vezető bíróság három bíróból, (és pedig egy elnökből és két szavazóbíróból), továbbá négy esküdtből áll. Megjegyzendő még, hogy ily körülmények között az ítélet csak akkor emelkedik nyomban törvényerőre, vagyis in merito inapellabel, ha a büntetés kérdésén egyhangulag mondják ki, ellenkező esetben a följobbviteli bírósághoz fordulhat a vádlott. A büntetés kérdését a bírók az esküdtkeikkel együttesen vitatják meg s csupán a büntetés kiszabásában s más mellék-intézkedések dolgában dönt egyedül a bíróság. Egyhangú határozat ellenében csupán semmisségi panasznak van helye.

E hó 30-án fog Szófiában összehívni az az esküdtzék, amely *Sarafow* Boris, a macedon-komité volt elnöke, *Kovatszev* *Wladislaw* annak volt titkára, *Trolew* *Dimetri* tüzoltóparancsnok és *Stojanow* *Sofroni* tartalékos főhadnagy, a Bukarestben elkövetett *Fitowsky*-és *Michaileanu*-féle gyilkosságban való részességét tárgyalja. A bíróság elnöke *Seleskow* lesz, aki mellett dr. *Balakieszev* és dr. *Wladigerow* lesznek szavazóbírók.

A vádlottak már eddig is Szófia legkedveltebb *tizennegy ügyvédjét* nevezték meg *védőkül*, de valószínű, hogy a vidék híres fiskálisai is beállnak védőknek. A tárgyalást a *Slavjanska Beseda* külön e célra kibérelt nagytermében tartják és előreláthatólag legalább három napig fog tartani.

A behívott esküdteknek jogukban áll a tárgyaláson meg nem jelenni, mert a törvény július és augusztus hónapokra szünetet biztosít nekik. Ez mindenesetre nagy befolyással lesz az esküdtzék alakulására, mert könnyen lehetséges, hogy a macedon-bizottság hozójától való féltekben sokan távol fognak maradni, míg *Sarafow*ék hívei mind eljönnek, hogy leadják fölmentő szavazatukat.

Magyar-horvát csendélet.

— Saját tudósítónktól. —

Varasd-Teplizsfürdőn a horvátok tüntetést rendeztek a magyarság ellen. A fürdő intézője, *Gabriel Kukovic*, a Strossmayer-párt egyik fanatikus híve, mindent elkövet, hogy az ott egészségét kereső magyarságot végig bosszantsa.

A mult hét folyamán az ott időző magyarság meghívta Csáktornyáról a *Sárközi* testvérek zenekarát, hogy ott az idegenben, egy estén át, magyar zene mellett vigadjon. Az állandóan ott időző és a parkban játszó horvát zenekarnak ugyanis meg van tiltva magyar darabokat játszani. A *Sárközi* testvérek zenekara e hó 17-én érkezett meg a fürdőre. Együttal magyar falragaszokat is vittek magukkal. Mikor *Gabriel Kukovic* ur a magyar falragaszokat meglátta, éktelen haragra lobbant és kijelentette, hogy ha a cigányok magyar falragaszokat mernek felragasztani, nem engedi át a *cursalont*! A cigányok, habár nem szívesen, de kénytelenek voltak feketé-sárgaszínű németnyelvű falragaszokat alkalmazni.

A hangversenyen aztán *Kukovic* ur csupa horvát darabot huzatott. A magyarok idegesen várták, mikor lesz már magyar nóta. Végre is zajongani kezdtek:

— Magyarul! Magyarul!

A fürdő intézője, nehogy nagyobb botrány támadjon, végre nagy kegyesen megengedte, hogy a cigány magyar nótát játszzék. A cigány mintegy érezve, hogy a jelenlévő magyarságnak rekompenzációval tartozik, ráhuzta:

Ne sirj, ne sirj Kossuth Lajos! . . . Most a magyarok tapsoltak, a horvátok pedig zajongtak. Alig húzták e darabot 5—6 perczig, a fürdő intézője ismét horvát darabot rendelt.

Erre a magyarok nagy része tüntetőleg elhagyta a termet. Egy kis része azonban visszamaradt. Ezek most már ellentétetesen törték a fejüket. Az alkalom nem váratt soká magára. *Starcevic* *Dávid*, *Starcevic* tartományi képviselő fivére, a «kölő»-t rendelte meg a cigánytól. A cigány el is kezdte a «kölő»-t játszani, de ugyanakkor a magyarok harsány hangon kezdtek énekelni:

Kossuth Lajos azt izente . . .

A többi magyarok felugráltak helyeikről, kalapjukat levették és tovább zugtak:

— Elfogyott a regimentje . . .

A zene elhallgatott, a horvátok piszszogtek, a magyarok pedig a Kossuth-nótával és *Vivat Hungária!* kiáltásokkal elhagyták a termet.

A pomázi bűn.

— Saját tudósítónktól. —

Schliessel Antal pomázi vendéglős gyilkosait *Schliessel* Antalné *Stumpf* Juliát és ennek szeretőjét, *Engler*-Ignácot két csendőr ma délelőtt kísérte át a pestvidéki törvényszék fogházába. A két gonosztevő vasraverse a vasutállomástól gyalogszerrel ment a két szuronyos csendőr előtt, kísérve nagy tömeg embertől egész az ujjvilág utcai törvényszék kapujáig.

A gyilkos feleség arcján és egész viselkedésén nyoma se látszik a megbánásnak. Egykedvűen, szinte gondtalanul haladt czinkostásra oldalán, sőt mikor a törvényszék lépcsőjére értek, nevetve beszélt valamit az egyik csendőrnek. Büntőre *Engler* Ignác szomorúan, szótlanul nézett maga elé az egész uton. Ugy látszott, mintha gáztettének egész súlyát érezné.

A csendőrök a bűnösöket *Vekete* fogház-felügyelő-helyettesnek adták át, aki az új rabok megérkezéséről jelentést tett *Vass* Lajos dr., az ügyésznek ezidőszerinti vezetőjének s azután az asszonyt a nő fogház 2. számú magánzárkájába, *Engler* Ignácot pedig a férfi osztályon a 12. számú magánzárkájába csukták.

A bűnös asszony *Hets* Ödön dr. ügyvéd kérte fel a védelemre, aki már délfelől meglátogatta védencét, azonban nem beszélhetett vele, mivel a kihallgatási jegyzőkönyv a szent-andrei járásbírósigától még nem érkezett meg az ügyészhez s míg ez meg nem érkezik, az ügyészhez vezetője nem adott engedélyt a gyilkos asszonynyal való beszélgetésre.

Magdolna Szegeden.

— Saját tudósítónktól. —

Egy gyönyörű szép leány jelent meg tegnap a szegedi rendőrségen *Kozor* helyettes főkapitány előtt és tartózkodási engedélyt kért. A rendőrkapitány kérdezte a nevét. Azt mondta, hogy ő a *Magdolna*.

A kapitányt kíváncsivá tette a dolog. Tovább faggatta a leányt és kiderült, hogy erről a leányról festette Csók István híres, nagy képét: bűnbánó *Magdolnát*.

Csodálatosan szép ez a leány. Erős és fiatal. Lángvörös a haja, sötétkek a szeme és a bőre: az fehér, mint a hó. Szinte megigézte a rendőrtisztviselőket.

— Honnan jött? — kérdezte tőle a rendőrkapitány.

— Szerajevóából, — mondta kedvesen a lány. — Budapesten laktam azelőtt.

— Ott is kasszírón volt?

— Oh nem, modell voltam, — szólt mosolyogva. Csók István modellje.

Aztán utána tette:

— En vagyok az kérem, akit a *Magdolnának* festett.

— Maga az?

— En vagyok. En láttam azt a képet először. Ugy-e szép kép?

It egyszerre elkomolyodott:

— Oh, de akkor fiatalabb és fehérebb voltam . . . Egy kissé meg is fogytam, ugy-e?

És föltámadtak benne a régi emlé-

kek. Az éjjeli kávéházban átlumpolt éjszakák, a pezsgő, a mámor . . . Sötét tüzes szeme rejtelmesen villogott és — egy cseppet sem hasonlított a bűnbánó *Magdolnához*.

Tolsztoj nem akar papot.

Moszkvából jelentik, hogy *Tolsztoj* állapota egyre javul. *Dubenski*, *Surovski* és *Dreier* moszkvai egyetemi tanárok a konzultáción szivgyöngéséget állapítottak ugyan meg, de ez nem olyan nagyfoku, hogy az aggodalomra adna okot. Míthogy *Tolsztojnál* az akut rosszullétet malária idézte elő, a tanárok azt ajánlották neki, hogy az ősszel utazzék el a Rivierára vagy Dél-Olaszországba.

Mikor *Tolsztoj* állapota a heves láz miatt aggasztó volt, sógornéja, *Nikolajevics* *Livia* grófnő, aki *Tolsztojnál* fölvaltva ápolta a nagy író, rá akarta beszélni *Tolsztojt*, hogy hivasson papot. *Tolsztoj* erre mosolyogva válaszolt:

— Ugyan minek? Hát nem vagyok-e így is igazi és jó keresztény? Aztán meg ugyan melyik pap merészkednék hozzám jönni a Szent szinódusban levő barátaim írásbeli engedelmével? Ne is beszéljünk erről többet!

Noha a beteg nagyon gyenge, folytatja irodalmi munkásságát.

Most egy «*Aggastyánok*» című novellán dolgozik, mely nemsokára el is készül. A londoni *Tolsztoj-kolónia* elnöke érdekes részletet közöl a nagy író nyomtatásban meg nem jelent naplójából:

— Vajha életünk egy pillanatában sem feledkeznék meg a halálról, — írja *Tolsztoj* — mely minden percben meglephet bennünket. Vajha folyton arra gondolnánk, hogy az élet nem horizontális sík, hanem lejtő, melyen sebesen haladunk lefelé . . . A halál tehát nem hirtelen bukás a sík széléről, hanem lassu gördülés a megsemmisülés útján, miközben sokan elrohannak mellettünk, másokat mi hagsunk el. Lenn azokkal találkozunk, akik előttünk haladtak ez uton s elváltak azoktól, akik utánunk fognak haladni. Ha folyton erre gondolnánk, mily vidáman s elégedetten haladnánk utunkon!

Mi történt az országúton?

— Saját tudósítónktól. —

Arad, július 25.

Szerdán kora reggel három órakor, két mácsai mezőrendőr, amint szokott körutjukat végezték, észrevették az Arad-Szent-Márton felé vezető uton egy gazdátlan kocsi, melyből a ló ki volt fogva és a kerekéhez volt odakötve. A mezőrendőrök kíváncsiak voltak, hogy kié az elhagyott kocsi s azért odasiettek. Mikor odaértek, különös látvány tárult eléjük. A kocsiiban egy szétzúzott koponyájú oláh paraszt feküdt. Mellette állott egy láda feltörve és teljesen üresen. A kocsi mögött egy másik ló legelt az árokban. A meggyilkolt ember hegyvidéki román földművesnek látszott.

A csőszök bejelentették az esetet a községházán, mire a színhelyre kiment a jegyző, a bíró és a körorvos. Megállapították, hogy az előző nap este *Nagy-Halmagy* vidékére való román parasztsok érkeztek, kik minden vásárra el szoktak járni. Éjjel ott megszállottak és reggel tovább indultak. Nincs kizárva, hogy ezek verekedés közben, vagy talán pusztán rablási szándékból megölték a padurát, mert sok pénz lehetett nála. A csendőrség széleskörű intézkedéseket tett a gyilkosok kézrekerítésére.

Azonnal jelentést tett az aradi kir. ügyésznek, melynek részéről *Domo* *Ros* László kir. alügyész, a bíróság részéről *Nagy* József törvényszéki bíró ment ki a boncolás megejtése végett. Magukkal vitték a fényképezést is a tetem fényképezése végett. A fényképeket körözteni fogják a szomszéd községekben, a kirabolt padurán személyazonosságának megállapítása végett.

Szerelemből amerikai párbaj.

— Saját tudósítónktól. —

Mélységes szomorúság ütött tanyát egy czeglédi uri háznál, egy özvegy anya s gyermekei zokognak egy frissen hantolt sír körül. A Szunyogh-család szemefénye, a 22 éves Antal, aki néhány hónap mulva végezte volna tanulmányait a budapesti egyetem jogkarán, öngyilkossá lett. Halántékon lőtte magát.

Szunyogh Antal amerikai párbajnak lett az áldozata.

Ugy mondják, Budapesten szerelmes lett egy állami mérnök gyönyörű barna leányába s szerelme viszonzásra talált. Volt a leánynak egy másik udvarlója is, akit a leány szülei szívesen is láttak a háznál. S a két szerelmes vetélytárs, hogy egymástól megszabaduljon, amerikai párbajjal döntötték el a kérdést. Szunyogh Antal huzta a fekete golyót és megállapodás szerint hat hónappal ezután agyonlőtte magát.

A fiatal ember pár héttel ezelőtt sikeresen levizsgázott és hazament Czeglédre családjá körébe néhány heti vakációra. De azóta mintha kieserlett volna; a vigkedélyű fiúból komor, mogorva férfi lett. Anyja, testvére pedig, ha kérdegették az okát, kitérőleg felelt, nagybátyja pedig arra kérte, hogy ha adósságai vannak, mondja meg nyíltan, s kifizeti helyette. De pénzre sem volt szüksége. Tegnap délután még sógoránál a baráczkával kintálta, melyből meg is evett 2-3 darabot s este már a családtagok a szin alatt a fiatal embert holtan, kezében egy kis revolverrel s jobb halántékán vérző sebbel találták meg.

Krüger békét akar?

— Távirati tudósítás. —

Brüsszel, július 25.

A transzváli követség köréből tegnap az a hír szivárgott ki, hogy most már Krüger is a békét akarja. Különösen felesége halála hatott rá ily irányban. Egy itteni estilap azt újságolja, hogy a napokban élénk stürgegyváltás folyt Leyds és Krüger között a béketárgyalások megindítása érdekében. Az angol kormányt állítólag kéz alatt már értesítették is Krüger békes szándékairól.

London, július 25.

Amsterdamból jelentik a *Daily Mail*nak, hogy ott az Angliában elterjedt azt a hírt, miszerint *Sley* elnöknek az európai hatalmak közbenjárásába vetett bizalma teljesen alaptalan: — nem hiszik. Egyes külső jelek arra mutatnak, hogy Németalföld, két vagy több hatalom hozzájárulásával esetleg előbb-utóbb közvetítő indítványt fog tenni az angol kormánynál.

A grófnő és a titkárja.

— Saját tudósítónktól. —

Villányban — így jelentik — megjelent a minap egy elegáns fiatalember s fölkereste Geréb József földbirtokost s mint Jablonszky grófnő titkára mutatkozott be. Azt mondta, hogy urnője szívesen bízza meg, hogy vásárolja meg Geréb szőlőjét és villáját. Hamarosan meg is alkudtak. A szerződés elkészítését későbbre határozták el.

A megjelölt napon a titkár egy elegánsan öltözött, feltűnő szép hölgygel jelent meg Geréb házában. Gyászruha volt rajta, hosszufátyolos kalap. Jablonszky grófnőnek mutatta be a hölgyet a titkár. A szerződést elkészítették, amelynek egyik pontja úgy szót, hogy a vételár első felét augusztus közepén, a másik felét decemberben fizetik ki.

A szerződés aláírása után a grófnő azonnal elutazott titkárával. Geréb semmi rosszat nem sejtve, várta az első részlet határidejét. Annál nagyobb volt a meglepetése, amikor a mult szombaton egy hivatalos irást kézbesítettek neki, amely arról szólt, hogy szőlője és villája tulajdonjogát a grófnő nevére vették át a telekkönyvben s hogy erre Kuhl József budapesti magánzó javára tízezer korona terhet be is tábláztak.

Geréb csak ekkor tudta meg, hogy a grófnő és titkára közönséges szélhá-

mosok, akik őt kijátszották. A följelentést megvette ellenük.

A család módja nagyon hasonlít ahhoz, ahogyan Koritovszky és Potoczky gróf szokott eljárni.

Szerencsétlenség a vadászaton.

— Saját tudósítónktól. —

Visegrádon a mult héten Neizer Rupert ottani vagyonos kereskedő, aki éjjel szarvaslesre ment, a töle mintegy tíz méternyi távolságban levő Halai György mezőőrt, akit a sötétben vadászónak hitt, két lövéssel súlyosan megsebesítette.

Halai az előző napon figyelmeztette a vadász hírben álló Neizert, hogy a mező melletti erdőben sok szarvas tartózkodik s felszólította, hogy az éjjel menjen ki lesni rájuk. Ugy beszélték meg, hogy mult pénteken este fél 10 órakor Halai a mezőn fogja várni Neizert. A jelzett napon Neizer Szatmári Mihályval el is ment a lesre, de Halait nem találta, s így, mivel Szatmári egy fa alatt elaludt mellette, egymaga lesett a zsákmányra.

Egyszerre a közeli bozóthoz mozgást vett észre és abban a hitben, hogy vadászni közeledik felé, két lövést intézett oda gyors egymásutánban. A felhangzó jajgatásból csakhamar megtudta, hogy a vélt vadászni helyett Halait lőtte meg.

A szerencsétlenség után azonnal felébredt a mélyen alvó Szatmári s annak segélyével intézkedett a megsérült mezőőr hazaszállítására és orvosi segély iránt. Neizer ellen az ügyészség elrendelte a vizsgálatot.

Az olasz Hary János.

— Saját tudósítónktól. —

Maviglia Bonaventura, Africo calabriai község polgármestere, néhány héttel ezelőtt Rómában járt avval a furcsa szándékkal, hogy mint *Musolino* megbízottja tárgyaljon a kormánnyal a híres briganti megadása ügyében. A polgármester urral persze szóba sem álltak, de ő azért büszkén utazott haza és a napokban fölvadászt tartott római élményeiről. Elmondta, hogy mikor *Margit* királyné megtudta, hogy ő Rómában van, meghívta ebédre és bemutatatta neki *Heléna* királyné és *Jolanda* hercegné is. Ebéd közben az özvegy királyné kedélyesen elbeszélgetett vele és nagyon csodálkozott azon, hogy ő a hígtojást a hájjával együtt eszi. Azután a polgármester fölmutatta a közönségnek *Umberto* király arcképét, meg egy szivartárcsát és a meghatottságtól remegő hangon mondta el, hogy mind a kettőt *Margit* királyné adta neki. Az utóbbi *Umberto* király tulajdonosa volt. Mikor távozt a palotából, *Heléna* és *Margit* királynék kikisérték a kapuig és így szóltak hozzá:

— Tiszteljük az africoi lakosokat, ön pedig ha ismét Rómába jön, tisztelje meg újra a királyi házat látogatásával.

A jó africoiak a polgármester ur minden szavát elhitték, de mégis akadt egy hitetlen Tomasso, aki megírta a dolgot a *Carriere di Napoli*-nak és így egész Olaszországnak van alkalma gyönyörködni az olasz Munchhausen elbeszéléseiben.

TÁVIRATOK.**Vádak egy tengernagy ellen.**

Washington, július 25. A *(Friss Hírek* távirata.) *Sley* tengernagy kérelmére a haditengerészeti miniszterium elhatározta, hogy vizsgálóbizottságot küld ki azoknak a vádaknak a megvizsgálására, amelyeket *Maclay* «*A flotta története*» című könyvében *Sley* ellen tett, nevezetesen a flotta *santiago de cubai* szereplésére nézve. A bizottság elnöke valószínűleg *Dewey* lesz. A bizottság összeül, mielőtt az idő hüvösebbre fordul.

Letartóztatott lapszerkesztő.

Szentes, jul. 25. *Gálffy* Sándor volt lapszerkesztőt a szentesi állomáson a csendőrok elfogták. A szegedi ügyészséghez szállították.

Spanyol-marokkói összetűzés.

Madrid, július 25. A *(Friss Hírek* távirata.) A marokkói hegylakó mörök hetekkel ezelőtt elfogtak egy spanyol leányt és egy fiút és szörnyű kínzások után megölték őket. A *Liberal* című lap, amely ezt a hírt

közi, fölhívja a kormányt, hogy az *összes rendelkezésre álló hadihajót* Tanger elé kell küldeni és elégtételt kell követelni a szultántól.

Elszász-Lotharingia új helytartója.

Berlin, július 25. A *(Friss Hírek* távirata.) Valószínűnek tartják, hogy *Eulenburg* herceg bécsi nagykövetet, vagy *Waldersee* gróf tábornagyot fogják elszászi helytartóvá kinevezni.

A német vámreform.

Berlin, július 25. A *(Friss Hírek* távirata.) A *Post* értesülése szerint a legközelebbi napokban hivatalosan közzé fogják tenni a vámtarifajavaslatot.

Az oroszokat megverték.

London, július 25. A *(Friss Hírek* távirata.) A *Standard*-nak jelentik *Sanghaj*-ból tegnapi kelettel: Kínai jelentések szerint Mandzsuria délkeleti részén a kínai és orosz csapatokat súlyosan megverték a lázadók, akik most a táviró-vonalakat pusztítják.

Orosz nagyherceg a szultánnal.

Konstantinápoly, július 25. A *(Friss Hírek* távirata.) *Mihajlovis* Sándor nagyherceg tegnap este elutazott Konstantinápolyból. A szultánnal tett látogatását hír szerint arra használta föl, hogy a szultánt meggyőzze annak szükségéről, hogy *Bulgária függetlenségét* elismerje és hogy Krétának Görögországgal való egyesítését jóváhagyja.

Nagy zivatar Londonban.

London, július 25. Ma délután itt röbb órán át nagy zivatar dühöngött jégesővel, folytonos villámlással és zuhogó esővel. A víz hőmpölygött az utcákon és behatolt a lakásokba. A földalatti vasut egy részét előtörtte a víz. A forgalom tövid időre megszakadt.

A francziák kivonulnak Kinából.

Páris, július 25. A *(Friss Hírek* távirata.) *Lanessan* tengerészeti miniszter táviratban felszólította *V-ján* tábornokot, hogy augusztus 15-én induljon vissza Franciaországba és adja át a főparancsnokságot *Incollon* tábornoknak. Az említett távirat a következőképpen végződik: «Visszahívása alkalmából a kormány legőszintebb megelégedésének ad kifejezést ama mód fölött, melyel utasításait keresztülvitte, hogy a fegyelmet a kiküldött csapatok között oly kitűnően fenntartotta és hogy azokat az eszközöket, melyeket a tengerészeti kormányzat rendelkezésére bocsátott, a csapatok egészségére oly jól felhasználta. A kormány üdvözli őnt az elért eredményekért, úgy Franciaországának a távol keleten való presztízse szempontjából, valamint a francia csapatoknak az idegen kontingensek előtt szerzett jó hírnevéért is.»

BUDAPESTI ÉLET.

Péntek, július 26.

Fővárosi nyári színház: Budapest szépe.
Városligeti színház: Svihákok.
Kisfaludy-színház: —.

A kereskedelmi, pi miniszter nem fogja.

Rablótámadás Ó-Budán.

Az éjjel Ó-Budán vakmerő rablótámadást kíséreltek meg egy öreg özvegyasszony ellen és csak ennek lélekjelenlétén mult, hogy a támadók tettes eredményével nem járt. A harmadik kertületben levő *Szentendrei-utca* 66-ik számú ház tulajdonosnője, özvegy *Prennérné*, aki egyedül lakik és maga látja el kis háztartását, az éjjel tizenkét óra tájban, lefekvés előtt, szokása szerint körül akart nézni a lakásában. Amikor a konyhába ért, három bekormozott képű ember rárontott, a lámpát a kezéből kiütötte és összeszurkálta. Az öreg asszony azonban nem vesztette el lélekjelenlétét, hanem kétségbeesetten segítségért kiáltott. Kiáltására figyelmessé lettek a lakók és berohantak a lakásba, mire a vakmerő támadók megugrottak. Az üldözésükre siető lakóknak nem sikerült őket elfogniok, de a támadókat némelyek felismerni vélték. A tettesek egyikét a rendőrség ma délelőtt állító-

lag elfogta. *Prennérné*, aki meglehetősen súlyos sérüléseket szenvedett, a lakásán ápolják.

Az új pénzügyigazgató.

Napok előtt jelezte már a *Friss Hírek* s a hivatalos lap mai száma jelenti, hogy a király *Wolfrumb* Károly miniszteri titkár és pénzügyorségi központi főfelügyelőt, a királyi tanácsosi cím díjmentes adományozásával és a VI. fizetési osztályba való sorolással, Budapest fő- és székvárosi pénzügyigazgatóvá nevezte ki.

Telefon Budapest és Prága között.

Augusztus elsejétől kezdve Budapest és Prága között telefonösszeköttetés lesz. A beszélgetési díj 3 percig tartó egyszerű beszélgetés után 4 korona, elsőbbségben részesülő sürgős beszélgetés után pedig 12 korona.

Műllők az új múgyetemre.

A múgyetem építését, mint értesülünk, az őszszel kezdik el. A pavillonrendszerben készülő épülecsoport 32.400 négyzetgöl telket foglal el. Az összes építkezés költségét hatmillióöttszáz ezer forintban szabták meg. Az impozáns 16 épület közt a központi épület a leendő park közepén áll és homlokzatával a Dunára néz. Mögötte lesz az ifjuság pavilonja és körülötte a többi tizennégy épület, az egyes tudománysszakok szerint. A főbb tudományos ágak ugyanis külön pavillont kapnak. A múgyetemi telep tervezője *Ziegler* Győző műépítő és múgyetemi tanár; az építkezésnek tíz év alatt kell elkészülnie. Az alapozási munkálatokat, mint értesülünk, szeptember elsején kezdik meg.

HIREK MINDENFELŐL.

— Aratók aratás nélkül. A Békés- és Csongrádmezei földművelőmunkások — mint nekünk írják — nagy nyomornak néznek elébe. Már évek óta nem volt aratáskor annyi munkásember munka nélkül, mint most. Csupán Hódmezővásárhelyen több mint 1000, Orosházán pedig 500 munkás maradt aratás nélkül, ami pedig az ottani nép főkereseti forrása, miután őszi és téli munka az uradalmakon alig akad. A munkások most a megyei hatósághoz fognak fordulni, hogy szerezzen a sok ezer dolgozni akaró munkáskéznek állami, megyei vagy egyéb földmunkát, különben a tél beálltával a nyomor még sokkal nagyobb lesz, mint az emlékezetes mult télen. Az orosházi, hódmezővásárhelyi, szeghalmi, makkói munkások gyűléseket is tartanak, melyeken a teendő lépéseket fogják megbeszélni.

— Új királyi kastély. Nagy az öröm Gödöllőn. Híre jött, hogy a király új kastélyt épít kedvencz tartózkodási helyén, melyen a halott nagyszony is oly szíve, zen tartózkodott. Az új nagyarányu kastélyt, amely a schönbrunni kastélylyal egyforma nagyságu lenne, a királyi várak sefejezése után szándékozzák fölépíteni. Szükségessé vált ez az építkezés, mert a jelenlegi *Grassalkovich-féle* kastély oly szűk, hogy abban még az udvartartás is alig fér el s ha vendégei vannak a királynak, egyáltalán nem lehet őket a meglevő épületben kellőképp elhelyezni. Így történt az Erzsébet-szobor leleplezése alkalmával is, amikor a hely szűke miatt kénytelenek voltak a vendég főhercegeket és főhercegnőket a királyi lakosztályokban elszállásolni.

— A tisztviselők mozgalma. Az ombori állami tisztviselők nagybizottsága legutóbb tartott ülésén a pénzügyminiszter ismert nyilatkozatára kimondta, hogy az állami tisztviselők javadalmazásának emelése és szolgálati pragmatikájának megalkotása iránt megindított mozgalom kezdettől fogva távol állott és távol áll attól, hogy az államtisztviselők gyűlékezési szabadságát és a kitűzött czélok elérhetése iránti kérelmezési jogát sztrájkyszerű eszközökkel gyakorolja.

— Tifusz a katonák közt. A kolozsvári huszonégyes honvédeknel a napokban tifusz-járvány lépett fel. Eleinte csak ketten betegedtek meg, tegnap azonban már a hetedik katonát szállították a kórházba. Az ágyadókék részben kózművek, részben állatok, akiket a leg gondosabban ápolnak, s különösen betartják velük szemben a szabályszerű, hivatalos óvintézkedéseket. A hét közötti kiváltképp négy betegem mutatkoznak *veszedelmes* jelenségek.

— Ügyvéd és mérnök párbaja. Miskolcraól táviratozzák: A Toricelli-féle vívőterem ma véres kardpárbaj színhelye

Munkás-étkezők.

A város mostani vezetősége ellen emelt kifogások között nem az utolsó az, hogy nincsenek ötletei. Sokan vannak, akik elvárják a város vezetőitől, hogy önálló és eredeti tervekkel álljanak elő, illetve ilyeneket kezdeményezzenek. Ezeket bizony eddig a várakozásukban sok csalódás érte. Csudálatos ötletszegénység volt a város urainál tapasztalható. Amint a vérkeringésre befolyással van az időjárás, úgy a városi urak ötlet-fogamzására is befolyással látszik lenni az időjárásnak. A téli ötletszegénységet teljesen kipótolja a nyári ötletbőség. A kánikulában, amikor más rendes ember még a napi munkáját is lusta elvégezni, a városi agyak, ellentétben a rendes agyszerkezetektől, természetellenes funkciót végeznek. Megtermékenyülnek és ötleteket szünelnek. A hidegebb idő beálltával nem csoda ilyen körülmények között, ha ezek az ötletek befagynak és semmi sem lesz belőlük.

A kánikula által megtermékenyített városi agy legujabb születte a munkás-étkezők létesítése. Új eszme, és egy nagy társadalmi kérdés megoldása. Kiindulási pontja a főváros munkás-elemeinek anyagi és egészségi viszonyainak a javítása. E kérdéssel való foglalkozásnak a tisztí főorvosi hivatal évi jelentései adtak alkalmat. E jelentések szerint az alsóbb néposztálynak a különböző ragályok és kórok elleni csekély ellenállási képessége a hiányos táplálkozásból ered. A tanács feladata az volt, hogy a munkásosztály táplálkozási viszonyait megjavítsa. Az eszköz erre, és ebben csucsosodik ki az eszméje, a főváros területén munkás-étkezőket létesíteni. Az étkezőkben a munkásnépnek olcsó pénzért tápláló ételeket akar kiszolgálni. Az étkezőket fokozatos számban azokban a kerületekben és oly környéken akarja felállítani, amely a gyárak

és a munkások foglalkozási helyéhez közel van. Az első étkezőt a külső váci-úton, a másodikat pedig a kőbányai-úton akarja felállítani.

Gyönyörű és eszményi ez a terv. Szeretnők, ha komolyan és mielőbb megvalósítanák. De félünk tőle, hogy sok idő fog eltelni, amíg belőle lesz valami. A városi agyak télen nehezebben működnek és így nem igen fognak a megvalósítással sietni. Télen különben a városnak ilyen czélokra nem szokott pénze lenni. Akkor szájjal és nagy beszédekkel takarékoskodni szoktak. Legtöbb reményünk a következő nyári évszakokban van. Ha jövőre megint kánikula talál lenni, akkor egy városi agyrendszer ismét mozgásba jön és ki fogja a terveket dolgozni. A tervek ezután megmaradnak terveknek, amíg a jótékony társadalom nem veszi kezébe az ügyet és rövid úton nem valósítja meg azokat. Nálunk a városnál hja, már ez a szokás. Város tervez, polgárság végez.

Hogyan legyünk előkelők?

Budapesten minden embernek legfőbb vágya, életcélja, hogy minél előkelőbbnek lássék. Sokkal előkelőbbnek, mint többi embertársai.

Vannak egyes emberek, akik egész életüket azzal töltik, hogy port hintenek a mások szemébe. — Fiakkerekn járni és ott hon vajás-kenyeret vacsorázni fekete retekkel, megszokott dolog. Gyakran az utolsó és legszükségesebb ruhadarabok mennek a zsidóhoz egy sítakocsizásért, egy színházi előadásért, vagy egy vendéglői vacsoráért.

Pest ilyen. És akárhogy szidjuk ezért Pestet, ő nem változik.

Itt leírjuk, hogyan él egy pesti gavalér, akinek anyagi viszonyai roppant záltak, ám legfőbb törekvése, hogy az idegenek előtt előkelő uriembernek lássék.

Hősünk mindig feltűnő eleganciával öltözködik, csak a déli órákban jó elő a legsötétebb Ferencvárosból, hol szalma-

ágyon alszik. Zsebében egy hatos, szemén monokli, ám nadrágja élesre vasalt. Utját a váci-utczába veszi és az ottan sétáló hölgyeket szemüvegén megnézegeti.

Néha gyöngén megemeli kalapját, mintha ismerőseit üdvözlőné. Egy-két óra felé eltűnik valamerre, — isten tudja, hol ebédel ilyenkor?!

A FRISS HÍREK TÁRCZÁJA.

A vörös lámpás.

— A Friss Hírek tárczája. —

I.

Konstantinápolyban történt. Deczember utolsó napján egy vendégszerető család meghívott, hogy vegyek részt a "szép estén", vagyis az új év előestéjének örömeiben. Barátom, egy galatai gazdag görög kereskedő, az Aga Hamán kiterjedt külváros egyik görbe utcájában lakott.

Sokan voltunk meghiva és nagyon jól mulattunk éjfélén túl is. A szépnem volt a társaság többsége s mint mindenütt, itt is az fokozta a vidámságot s az érdeklődést. A fiatal szépségek között különösen egy durgazdag görög kereskedő leánya vonta magára figyelmemet; kimondhatom, az est királynője volt. Kiváló szépsége, vonzó beszéde s finom modora másokat is, de kivált engem elbájolt. Nem akarok dicsekedni, de merem állítani, hogy iránta való élénk érdeklődésem, s meghatottságom neki éppen nem volt kellemetlen. Szerencsés voltam e vidám estén nemcsak e bájos leánynyal, hanem anyjával és nénjével is megismerkedni

II.

Kint az ég oly sötét volt, mint a szurok; a ritka s álmos gázlámpák világa alig bírta szétoszlatni a sűrű sötétséget. Elég hosszú utat kellett megtennem. Menetközben vettem csupán észre, hogy nincs lámpásom; ez pedig Konstantinápolyban nagy baj, mert aki éjjel lámpás nélkül jár: az abban a vesztélyben forog, hogy igen érdekes éjszakát tölthet a rendőrség valamelyik borzadalmas barlangjában, ahonnan csakis reggel, teli féreggel ugyan, de pénz-tárczája, órája és cipője nélkül távozik.

hat, mert mindezt elkaparitják tőle azok a szép madarak, akik vele együtt be voltak zárva. Siettettem tehát lépéseimet, hogy mihamarabb elérjem lakásomat s kikerüljem a török őrszolgálattal való találkozást.

Egy keskeny utcán véletlenül összeütköztem egy emberrel, aki vörös lámpást tartott kezében. Az erős összeütközésre mindketten hátrafelé vonultunk. Majd a némes lámpashordó felém közelítve fölemelte lámpását, arcomra nézett s miután bocsánatot kért, eltávozott. Én is elmentem. Egyszerre ösztönszerűleg a mellényem zsebére tettem kezemet. Sejtelmem nem csalt. Szép és drága aranyóráim nincs többé! Nem volt nehéz kitalálnom a tolvajt, aki nem lehetett más, mint éppen ez, ki velem összeütközött. E tolvajság szemtelensége annyira dühbe hozott, hogy tüstént visszaszaladtam a tolvaj után.

Gondolják el örömemet. Ötven lépésnyi távolságban egy vörös lámpás haladt, ugyanazon az utcán, ahova az ismeretlen befordult.

— Az utonálló! — gondoltam. A gazember azt hiszi, hogy nem vettem észre a tolvajságot s azért nem siet távozni.

Kezembe vettem revolveremet és észrevétlenül közelítem hozzá. Az ember minden sejtetem nélkül, lassan lépdelt.

Kétségtelenül ő volt az, nem lehetett csalódnom, mert öltözete, termete s lámpása ugyanaz.

Egyszerre rárohantam, megfogtam gallérját, fölemeltem revolveremet és rákiáltottam:

— Állj meg, gazember!

A tolvaj, úgy látszik, nagyon gyáva volt, mert anélkül, hogy legkevésbé is ellenszegülne, kezem alatt reszketni kezdett s elejtette a lámpát.

— Az órát! vagy megiszom a véredet; — kiáltottam. Nagy bosszankodásom valóságos vérszopót csinált belőlem.

A tolvaj egész testében remegve kigombolta a kabátját, kivette az órát, odaadta nekem s mihamarabb látta, hogy szabadon ereszttem, gyors futásnak eredt. Én pedig a hőstettemre büszkén, mint egy kakas, fölvettem a vörös lámpást s haza mentem.

Belépve a szobámba, gyertyát gyújtottam. Midőn kivettem a zsebemből az ily bátran visszanyert órát, éreztem, hogy az sokkal nehezebb, mint máskor. S mit látok? Egy nagyszerű gyémántos aranyóra vastag aranylánczozal! Az ára lehetett vagy tizszer annyi, mint az enyémnek. Mindjárt kitaláltam, mi történt: a tolvaj nagy zavarba jött s hirtelen egy más órát adott nekem, mely bár

Talán özvegyanyjánál, aki gyümölcsárú a Dunaparton.

Am 3 óra felé habozva áll meg a Nemzeti Kaszinó előtt: vajjon ne menjen-e be? De mégse megy be.

Inkább tovább lépked.

Ilyenkor néha találkozik suszterével, aki elől örült gyorsasággal menekül.

Menekül a városligeti Gerbaud-pavilonba.

Am itt sem ül le. Föltűnő lassúsággal körüljárja a kerti helységet és ismerőseit kémleli. De miután ezeket nem találja meg, magában dörmögve, távozik:

— Ismét fölültem a szép asszony, — mormogja hallhatóan.

Este bemege a legelegánsabb vendéglőbe és mindenütt ismerőseit keresi, akit sehol se talál.

Később a mulatóhelyeket járja be ugyan-ezen célból. Már ismerik és nem is kínálják helylyel. De talán van egy idegen a helységben, aki grófnak nézi a föltűnő uriembert, — és ez neki elég.

Elég, hogy boldogan aludjon szalmaágyán másnapig és ismét elinduljon keresni az előkelőséget.

Egy nevelő története.

— Aki éhezik. —

A fővárosban meg akart halni egy nevelő, mert az éhséget már nem tudta tovább elviselni.

Szerdán délután történt, hogy a városligeti Gruber-kioszk közelében járók felé siettek s egy bokor alján tisztességesen öltözött nőt láttak kínosan vergődni. Rögtön értesítették a mentőket és a közelben álló rendőrt, aki az eszméletlen és a szenvedéstől eltorzult arcu nőt fedett helyre vitette, ahol a megérkezett mentők rögtön orvosi segítséget részesítették. A fűben egy üveget leltek s így kétségtelemné vált, hogy az öngyilkos mérget ivott. Rögtön gyomormosást alkalmaztak s ekkor arra a megdöbbenő fölfedezésre jöttek, hogy az illetőnek a mérget kívül semmi sem volt a gyomrában, tehát napok óta éhezett. Zsebében a következő névjegyet találták:

Booskay Margit
nevelő.

Az eszméletlen állapotban levő nőt beszállították a Rókus-kórházba, ahol este hét órakor eszméltre tért és a kihallgatására megjelent rendőrnek sirva mondta el, hogy Booskay Margitnak hívják, harmincnégy éves, s a vidéken nevelő volt, mióta férjétől elvált. Há-

drágább, de szintén tolvajságból ered. Sebaj! Majd holnap tisztázunk a dolgot. Visszaemlékeztem egy kissé az édes Helénára s lefeküdtem.

III.

Másnap délelőtt meglátogattam tegnapi vendégszerető barátom. Alig hagytam őt szóhoz jutni; belevágtam a beszédébe s nagy lelkesedéssel kezdetem a szép Helénáról dicséret himnuszt, valóságos «eszkomiont» mondani. Amire barátom így szól:

— A kisasszony lehet szép, de atyja komoly veszélyben forgott a múlt éjszakán. Egy utonálló megrohanta őt, midőn haza akart térni, revolverrel fenyegette s megfosztotta szép és drága órájától.

Ennek hallatára én egészen elhültem. Barátom álmélkodásba esett, látván a hatást, amelyet rám a leleplezés tett. Heves szavakkal eladtam neki kalandomat. Nagy is volt a kacagása fölötte.

Halasztás nélkül siettünk mindketten Elpidasz ur házához, aki az én éjjeli áldozatom s egyúttal a szép Helénának édes atyja volt. Otthon találtuk őt, családjaival együtt. Barátom bemutatott engem meleg szavakkal Elpidasz urnak; s én

rom hete, hogy az a család, melynél alkalmazva volt, elbocsátotta őt a szolgálataiból, mert nyaralni mentek. Azóta jár-kél a fővárosban, de seholsem birt alkalmazást találni. Már mindenét elzalogosította s most már négy napja semmit sem evett. Megkísérlette elszegődni cselédnek is, de a beteges, gyenge nőt seholsem fogadták fel. Miután koldulni nem birt, szerdán elhatározta, hogy megöli magát, kiment a ligetbe s ott a régi nála levő leánder-levélből főzött hideg teát kiitta. Életbentartásához nem sok remény van, mert a mérgezésen kívül éhínség jeleit is konstatálták rajta.

A harcias menyecske.

— Saját tudósítónktól. —

Nem volt több olyan csöndes természetű, jóra való s békés ember Zboró községben, mint Babcsák János földműves. Annál összeférhetlenebb s durva asszony volt a felesége, aki mindenkiel összeveszett. Az asszony gonosz természete miatt örökös háborúság volt a szegény Babcsák házában, aminek idestova tizenöt esztendője s a vége mindig az volt, hogy a harcias menyecske alaposan elverte gyöngé, vézna férjét, aki emiatt sokszor szorult orvosra, patikára. A szomszédok váltig mondogták a férjnek:

— Miért nem hagyja kend ott azt a rossz asszonyt?

— Majd csak megváltozik a gonosz természete, — vigasztalta magát Babcsák.

Az idén január huszonkilencedikén Gavalys Lőrinczné vizet akart meríteni a szomszédja, Vaszytyák József kutjából, mikor érezte, hogy valami puha testet érintett a vödörrel. Ijedten hívta segítségül a férjét, aki létrán ment le a sötét kutba. Egyszerre rémülten kiáltott föl a feleségének:

— Valami emberfele! A feje lefelé van.

— Kössön kend kötelet a lábára, aztán húzza föl!

Mikor aztán fölhúzták, ismerték meg a szegény Babcsákot, akinek a fején ütés nyoma látszott, aki már holtan került a kutba. Mindjárt az asszony került a gynuba, akit az eperjesi esküdtségi szándékos emberölés büntetéért tizenöt évi fegyházzal sújtott. A dolgot Zsigmondovics Mihály bíró előadásában ma foglalkozott a legfelső bíróság és Hammersberg Jenő koronabíró indítványára elutasította a vádlottat az enyhítő 92. szakasz mellőzése miatt bejelentett semmisségi panaszát.

megszégyenültem elbeszéltem mindazt, ami velem a lefolyt éjjel történt; aztán bocsánatot kérve, visszaadtam neki az óráját. Epidasz ur nagyot nevetett rá, bár, mint mondá, a tréfás esemény neki mégis baj volt, mert egész éjen át nem jelentkezett nála Morfeusz Isten.

E látogatásunk alkalmával hűségem azt is vélte észrevenni, hogy Heléna kisasszony ragyogó szeméből rám egy örömsugár is esett, mely azt jelezte, hogy e véletlen esemény neki fölötté kellemes.

Elpidasz ur nyájas kérésére nála ebédeltünk. S képzelhető nagy örömem, midőn az asztalnál észrevettem: mint pirul a bájos Heléna, ahányszor rátekintek; nemkülönben érdekes lehetett rá nézve az én meghatottságom. Valóságos jelei kölcsönös szerelmünknek.

Ez az őszinte elbeszélése a legtréfásabb eseménynek, mely velem történt valaha. Lehet, hogy az olvasó csupán engem tart egyedül károsultnak, mivel szép óráom oda van; de ez a gondolata megváltozik, mielőtt megtudja, hogy én a legdrágább s legszebb kárpótlást kaptam, mert egy évvel ez esemény után nőül vettem a szép Helénát.

Kristóf haragosa.

— Saját tudósítónktól. —

Az idén május huszonhatodikán reggel a fiatal Szendi Ince az édesanyja háza előtt üldögélt s jóízűen falatozott egy darab frissen sült kalácsból. Alig kezdte meg az evést, néhány koronczól legény, köztük Jamber Kristóf, haladt el a ház előtt. Szendi megszólította:

— Gyere be, Kristóf, leveled van nálunk.

— Miféle levél?

— A Mandli Antal hozta.

— Akkor tartsd meg magadnak! — szólta oda Jamber s tovább ment társával.

Szendit módözlött bosszantotta ez a dolog s szidalmazni kezdte Jambert, majd utána kiáltott:

— Ne a korcsmában legyél legény, hanem küldd meg a Polgár Simonnak a pénzét, aztán legénykedhetsz!

Emiatt Hathalmi Guidó, aki a legények között volt, hirtelen visszajött s felelőségre vonta a megjegyzésért Szendit, majd kétszer mellbe lökte. A fiatal Szendinek erre vére borult a szeme s késével, amelylyel éppen evett, mellbe szurta Hathalmi, aki az életével fizette meg a beavatkozást. A győri esküdtségi előtt a királyi ügyész szándékos emberöléssel vádolta Szendit, de az esküdtek csupán a halált okozott súlyos testisértesben mondták ki bűnösnek, mire a törvényszék hatódfél esztendei fegyháza ítélt. A Kuria szüneti tanácsa, Pichler Lipót bíró előadása alapján, ma elutasította a vádlott semmisségi panaszát.

MINDEN RIKKANCSNÁL VAN
FRISS HIREK

Krüger anyó.

— A pretóriai halott. —

Krüger anyónak, a dél-afrikai köztársaság elnöke nejének halála egész sereg epizódot elevenít föl a derék asszony életéből. A búrok sok mindenfélét tudnak erről az asszonyról, aki hűséges élettársa volt az elnöknek. Az európai élet hatalmas kirtetésében talán nevétségesebbnek látszik, de a bír állam egyszerű viszonyai között egészen természetes, hogy minden bír, akit ügyes-bajos dolga magányos farmjáról a városba szólított, ha már ott volt, kezét akart szoritani az elnökkel. Ez azonban nem volt könnyű dolog, mert az elnöknek nagyon sok dolga volt. A fogadás nehéz munkáját tehát megosztotta vele a felesége. Reggel hat órától kilenczig tartott a fogadás. Az elnök házában vorandója alatt ott ültek a tisztelgő búrok és közöttük az elnök is a feleségével. Az elnök ismerte embereit, nem sokat teke-tóriázott velük; erre nem is volt ideje.

— Mi a neved? Hol van a lakásod? Mi a kívánságod?

Mindössze ezt kérdezte röviden, ridegen és ezzel véget ért a beszélgetés. Azaz csak az elnökkel, mert most az elnökne vette át a szót.

— No, barátom, iszol-e egy csésze kávé?

— Ha olyan szives lesz.

Ezzel kezdte meg a társalgást és természetesen mindjárt hozott is egy csésze kávé. Ez a bevezetés arra szolgált, hogy az elnök szép csöndesen eltávozzék és vendégeit feleségének engedje át. Krüger anyó ezután apróra kikérdezte a vendéget.

— Mit csinál a legöregebb fiad? Hát a második fiad? Hát a legöregebb leányod?

A vendég mindenre nagy örömmel felelt s amikor a családdal végeztek, Krüger anyó rátért a háziállatokra és a gazdaságra.

— Mit csinálnak a kecskéid? Mit csinálnak a borjúk? Van-e sok sáska? Hogy áll a termés?

Végül nem maradt semmi, amiről kérdezésködhetett volna és elhallgatott. A vendég ekkor tudta, hogy el kell távoznia és szives bucsuzással távozott, örvendve, hogy beszélt az elnökkel és az elnöknevel. A házastársak családi élete a legboldogabb volt. Amikor Krüger Londonban volt, egy barátja elvitte egy balet-előadásra. Előadás közben megkérdezte:

— Mit szól ezekhez a leányokhoz, milyen csinosak és frissek?

— A festék elég friss, az bizonyos, — felelte Krüger — de jobb szeretem annak az

egynek, akit Afrikában hagytam, az öreg cipőjét, mint valamennyi asszonyt, aki itt Angolországban van. Elég jó volt nekem, amíg fiatal volt, most is jó nekem.

Amikor egyszer Krüger kilovagolt, egy öreg asszonnnyal találkozott, aki batyut cipelt a hátán. Krüger leszállt a lováról, fölsegítette a nyeregbe az öreg asszonnnyt és maga a kantárnál fogva vezette a lovat a maga farmjához. Amikor már közel volt a házához, megszólalt az öreg asszony:

— Az Isten fizesse meg jószágodat irántam, öreg, gyámoltalan asszony iránt. Nem sok ember tette volna meg ezt. Ha fiatal volnék és kedves, amint valamikor voltam, akkor még érteném a dolgot.

— Ha fiatal volnék és kedves, akkor ezt nem mertem volna megtenni, — felelte mosolyogva Krüger.

— Nem merted volna? Miért? Talán fölfaltalak volna?

— Te nem, — felelte Krüger, — hanem ez itten igen, — és ezzel rámutatott a feleségére, aki már a küszöbön várta.

TESSEK A RIKKANCSNÁL
FRISS HIREK-ET KÉRNI

Hamis vádak a búrok ellen.

Valóságos újságháborút idézett elő egy angol lapnak az a jelentése, hogy a búrok a vlakfonteini ütközethetben a sebesült angolokat a csata után agyonlőtték. Pedig a Daily Mail ezt az azóta többszörösen megczáfolt hírt csak azért közölte, hogy gyöngítse azoknak a jelentéseknek hatását, amelyek arról szölköttek, hogy milyen kegyetlenséggel bánnak az angolok a fogoly búrokkal.

Azóta a Daily Mail és a hozzá hasonló szenzáció-hajhász lapok egyre izgatnak a búrok ellen azon az alapon, hogy embertelenül bánnak az angolokkal. A komolyabb újságok egész sereg adattal bizonyítják, hogy éppen ellenkezőleg, a búrok mindig barátságosan viselkednek a fogoly és sebesült angolokkal szemben. A vlakfonteini ütközetről a komolyabb angol sajtó rongeteg magánlevelet közölt, amelyekben angol katonák czáfölkják meg a Daily Mail jelentését. Így a Standard, a torie-k főorgánuma a következő levelet teszi közzé, amelyet egy yeoman irt atyjának:

«... Egy golyó a csipőmbé furdott, úgy, hogy összerogytam. Néhány perczel később egy fiatal bír jött oda, föltámasztott s barátságosan megkérdezte, meg vagyok-e sebesülve. Azután egy védett helyre vitt, egy kőszikla mögé s vizet adott. Amikor a búrok később visszavonultak, embereink a tábori kórházba szállítottak. De az angolok sürgős visszavonulásuknál ott hagyták a tábori kórházat, úgy, hogy ismét a búrok kezébe kerülünk, akik rendkívül barátságosan bántak velünk, sőt halottaikat, akiket csapatunk eltemetetlenül hagyott hátra, el is temették. Egy bír kórházi ordonánczunktól elkérte széles karimájú kalapját s öt sillinget adott neki érte. Pedig ingyen is elvehette volna... Ezek az én tapasztalataim, amelyeket a vlakfonteini ütközethet alatt és után szereztem.»

A Derbyshire-gyalogság egy lövésze a következőket írja:

«... A két ágyút bajonettfamadással ismét elfoglaltuk a búroktól. A búrok el sem vehették volna, ha a yeomanek mint gyáva nyulak azonnal meg nem futnak. A veszteség mindkét részről igen nagy volt, mert a búrok férfiasan küzdöttek s végig úgy viselkedtek, mint ahogy hátor és tiszteltreméltó ellenséghez illik. Sebesülteinket is ápolták és saját üvegeikből adtak nekik ivóvizet...»

Egy másik lövész ugyanabból az ezredből így ír:

«... A vlakfonteini ütközethetig ugyszölván mást sem tettünk, mint hogy összerogdosztuk a bír családokat és vasuton a központi táborokba küldtük őket... Vlakfonteinél a csata kezdetén elfoglaltak a búrok s az ütközethet további lefolyását az ő táborukból nézhettem. Az ellenség velem és a többi sebesültekkal nagyon barátságosan bánt. Többször kérdeztek, hogyan vagyunk és segítettek, ahol csak tehették. Az ütközethet alatt senkit sem bántottak, aki letette a fegyvert, sőt egy parancsnok sajnálkozását fejezte ki, hogy fegyvereinket és egyéb dolgainkat el kell vennök, de hát ez már így szokás a háboruban.»

Egészen másként szölkölnak azok a levelek, amelyekben angol katonák elmondják,

hogy ők hogyan bántak a búrokkal. Egy gárdagránátos például szóról-szóra ezeket írja levelében: «Egyáltalán nem veszünk róla tudomást, ha búrok kegyelmet kérnek, hanem egyszerűen leszurjuk őket.» Egy gránátos káplár így ír: «Ha a búrokat elfogjuk, rendesen kegyelemért könyörögnek, de azért mi rövidesen végzünk velük s ha tisztjeink rendesen közbe nem lépnek, egyszerűen halomra öldöznénk őket.» Jellemző egy másik altisztnak levele is, amelyben elmondja, hogy egy búr felszóltotta, adja meg magát. Ő le is tette a fegyvert s azután, amikor a búr megfordult, elrejtett revolverével hátulról agyonlőtte.

TESSÉK A RIKKANCSÓL FRISS HIREK-ET KÉRNI.

KÜLÖNFÉLÉK.

Haynau hirdménye.

Egyikét ama halászságu hirdményeknek, amelyeket Haynau bocsátott ki, be- küldték hozzánk. Itt adjuk:

Hirdmény,

A pártfűlölekezel visszafélései által felháborított ezen ország békejének és rend- fontartása tekintetéből szükségesnek talál- tam, következő s e helyen azonnal életbe léptetendő szabályok kihirdetését: 1. Meg- hagyatik minden lakosnak, hogy birtoká- ban lévő mindennemű fegyvert, u. m. pus- kát, pisztolyt, kardot, stílést-botot, gyilkot, vágásra alkalmazott kaszát stb., nemkü- lömben mindennemű töltést haladék nélkül adja át. Ezen átadás történik az itteni állomási parancsnokságnál (Stations-Kom- mando) és pedig holnap délig, mely ideig az átadó büntetlenül maradnak. Az itteni törvényhatóság köteles tekintélyes és mű- veit férfiakból azonnal egy biztortmányt alakítani, mely ezen határidő leforgása után katoná-egyének hozzájárultával a házkutatást fogja eszközölni, a találandó fegyvereket átveszi s a fent kijelölt helyen átadja, az eltitkolót azonnal elfogatja, ki rögtönítélő bíróság elébe állítatván, a tény igazolása s önbevallás alapján azonnal agyonlövetik. A nemlakott házak azonnal kikutatására a hatóság bizalmas egyének- ből biztortmányt küld ki s az ott találandó fegyvereket a mondott katonai hatóságnak azonnal átadandók. 2. A rendnek az utczá- kon és piacokozoni fenntartása tekintetéből minden csoportozás, mely több mint 10 személyből áll, eltiltatik. A katonai őrző- utasítva van illeten csoportra, ha hozzá intézendő első felszólításra szét nem osz- lik, azonnal löni. 3. Politikai egyletek gyű- lekezetei szigorúan megtiltatnak, s ezen tilalom áthágói haditörvények elébe áll- tatnak. 4. Hasonló történik azokkal, kik bor és serházakat esti kilencz, egyéb nyilvános helyet pedig esti tíz óránál to- vább nyitva hadják. 5. Azok, kik a kato- nai parancsnokság előleges engedelmé nél- küli hirdményeket, vagy felhívásokat fel- ragasztanak, rajzolatokat, vagy politikai röpiratokat köztutakon eladnak, s kik ezen eladást elrendelték, vagy azok, kik párt- ütökhöz tartozó személyek képeit vagy jele- it nyilván kiteszik, végre 6. azok, kik a pártütéshez szító nemzetörség egyenruhá- ját vagy a magyar köztársaság jeleit, u. m. háromszínű szalagot, vörös tollakat és hasonlegyeket kalapjukon vagy bárhol vi- selni merészkednek, mint ezáltal lázadásra ingerők, haladék nélkül rögtönítélő bírós- ág elébe állítatni és agyonlövettetni fog- nak. Kecskefőnök főhadiszálláson, 1840. ju- lius 20-án. Haynau, s. k. tábornagy és hadsereg parancsnoka.

Szólás-módok.

Érdekes megfigyelni, hogy az emberek a tulajdonságaikra, a csoklóveoikre az állat- világban szeretnek hasonlatot keresni. Az *Állatvilág* Póterfi Tamás gyűjteményéből közöl néhányat. A leghasználtabbak közülük ezek: A szabó: *kacska*, ügyvéd: *póca*, az anyós: *sárhány*, a hogárszemű kis leány: *tuba*. A tolvaj: *jó madár*, de arról sem te- het, hogy *szarka*-természete van. A tudós: *bagoly*, hanem azért a felesége: *kacska*, mert sokat hápog. A város legszebb leánya: *páva*, pedig nincs több esze, mint a *tyúk*- nak. Az énekesnő: *csalogány*, hanem azok közt is ritka, mint a *fehér holló*, akinek jó hangja van. A költő gondolatai *szárnyra kelnek*; *hattyudalát* írja meg és sokszor rámondják, hogy *hogarai* vannak. A hite- lezők szemtelenek, mint a *verébek*, csipnek, mint a *dardzs*. A pap a *nyájút* őrzi. Az álmos cseléd lefekszik a *tyúkokkal* (soran), napközbe pedig úgy halad a munkájával, mint a *rák*, pedig sokat akar, mint a *szarka*. Vannak emberek, akik ravaszab-

bak a *rókdől* és *lővő* teszik barátjaikat, de ez is a barátok *szamársága* miatt esik meg. Ha két ügyvéd veszekedik, tudjuk, hogy egyik *varju* a másiknak nem vájja ki a szemét.

A félénknek *nyul* szíve van, akit mégis behálózhatnak olykor. Lehet szeretni, mint a *gerle*, csokolózni, mint a *galamb*, de azért szép a *dardzs-derek* és *bárdny-szelidség* is. Király: az *oroszlán*, álnokság: a *kigyó*, hűség: a *kutya*, de a falánk ember: *sákska*, aki mindezekről eltekintve lehet *medve-já- rásu* (czammogó). A végrehajító: *vámpír*. Ha egyszer a nép *járomba* hajtja a fejét, úgy kergetik *lőhalálba*, mint a *kopót*. Végül is *szarvas-hiba*, mikor a *szajkó* módon fe- csegőnek szavai közül kilóg a *lőláb*. A mai fiatalságnak *csigavér* foly ereiben. Néme- lyeknek *dísznő* szerencséjük van, pedig annyit értenek a mesterségükhöz, mint a *ló* az ábécéhez. *Farkasszem* nézünk. Az ifju, mint a *lepke*, csapodár és akad, aki *lépre* megy, pedig soknak *sas* orra *barom* állása van s úgy pislog, mint a *béka*. Ugrál ide-oda, mint a *bakkecske*. *begyeskedik*, nyújtózik illedlenül, mint az *agár* és köny- nyen él, mint a *herc*.

Főlolvasó a gyárban.

A newyorki cigarettagyárakban rend- kívül szigorúan meg van tiltva, hogy a munkások és munkásnők beszéljessenek, vagy csak suttogjanak is. Hogy azonban még se unalkozzanak, az igazgatóság szok- tatlan és érdekes módon gondoskodik szórakoztatásukról. A munkásnők és mun- kások valamennyien spanyolok, illetőleg spanyolul beszélő kubaiak és mexikóiak. Az igazgatóság jóhangú főlolvasókat és főlolvasónőket szerződtetett, akik a mű- helyben egész nap főlolvasnak. Amig tehát a munkások keze szorgalmasan dolgozik, nem közönséges irodalmi és tudományos ismereteket is szereznek.

Az atyafi a postán.

Bejön az atyafi Szucságról, amikor el- végezte már a dolgát, észbe jut, hogy kellene egy kis pénzmagot küldeni az Estók fiúnak, aki a baka-kenyeret eszi, de meg az Erzi leányzó is panaszkodott, hogy nincs egy fél eivaló kendője. Elmegy tehát a postára:

- Csés jó napot kívánok.
- Jó napot bátya, — mond a posta- tisz. Mi jól akar vinni?
- Hoztam volna, — ugymond az öreg.
- Egy kis költséget küldenek.
- Jól van öreg. Adja ide.

Átveszi a postatiszt a két utalványra külön-külön felírt 5—5 koronát. beajstro- mozza az összeget, azután egy fiókba teszi s annak rendje-módja szerint kiállítja a receptiszket, át is adja az öregnek mind a kettőt. Egyszer azonban azt veszi észre, hogy az öreg nem tágit. Rászól tehát:

- Mit kíván még, öreg bácsi? Akar valamit feladni?
- Nem én instálom.
- Hát mit néz itt?
- Azt instálom, hogy össze ne tessék azt a pénzt téveszteni, mert nem egy helyre mén ám.

A sétabot.

Minden ember tudja, — írja a párisi *Figaro* — hogy milyen kellemetlenül érzi magát az ember az utczán, ha nincs a kezében semmi. Nyilván ezért találtak fel a sétabotot, melyek jelentőségét eleinte nem méltányolták eléggé, de ma már teljesen nélkülözhetetlen, ugyszólván éntünk kiegészítő része, mely nélkül nem tudunk gondolkozni. Mily nagy válto- zásban ment át a sétabot. Az első ember, ki botot hordott, bizonyára nagyon pri- mitív lény volt, ki csak védelmére használta azt és nem sejtette, hogy mily- len szerepet fog ez a fadarab egykor civilizált, elegáns urak kezében játszani. Persze nem mint otromba bot, hanem finom sétabot. Ki hinné, hogy a sétabot- nak már meg volt a maga válsága. Tud- valevő, hogy a férfi e halgatag kisérőjét a divat forradalmi csanem teljesen érintetlenül hagyták. Az arany- vagy ezüst-, zománcz- vagy porcellániejű bot- ok oly régiek, mint az emberi civilizá- czió maga. De mikor a kényelmesebb görbe fogantyukat, melyeket kézzel jól át lehet fogni és a karra lehet akasztani, megismerték, a fejes botokat félredobták. A múlt évi párisi kiállításon azonban több régi divatu botot állítottak ki és akadtak többen, akik a sétabotnak ezt a formáját újra felkarolták. Ma olyan bot- okat is hordanak Párisban, melyeknek egyáltalán nincs fogantyújuk. A rúzsfa-, czeírus- és ébenfabotok nem oly érteke- sek, mint a finom amerikai vagy afrikai

nád; ez az előkelőségnek, az arisztokrá- cziának a botja. Nem sikkes dolog mindig egy bottal járni, hanem az igazi világg- nak botokból is épp úgy, mint cipőkből, nyakkendőkből, stb. egész gyűjteményvel kell rendelkeznie.

A Friss Hírek

20, 30 és 40 filléres apró hirdetési leve- lező lapjai a következő dohánytözsdek- ben kaphatók:

IV. kerületben.

- Júlek Jánosné Múzeum-körút 17. szám.
- Gömörly Gottlieb Ferencz-József 2. sz.
- Györi Vilmos Vámház-körút 14. szám.
- Ozv. Gueth Lajosné Egyetem-utca 2.
- Kerekes Róza Városház-utca 20. szám,
- Hamar M. Váci-utca 36. szám.
- Ozv. Pölzl Lipótné Múzeum-körút 10.
- Kernberg Rozália Múzeum-körút 18.
- Kreppel Károlyné Váci-utca 67. sz.
- Susa Dávid Fővám-tér 5. szám.
- Jörg Luiza Vámház- körút szám. 6.
- Szántó Mór Kecskeméti-utca szám. 14.
- Zabek Lenosz Luiza Ferencziek-tere 3.
- Kiss Hermin Kishid-utca 3. szám.
- Lamm Augusta Deák Ferencz-utca 1.

V. kerületben.

- Pinkus Róza Váci-körút 36. szám.
- Katona Adolf Váci-körút 58. szám.
- Berger F. Akadémia-utca 1. szám.
- Ziltzer Jakab Nagy-korona utca 21. sz.
- Schlesinger Josefín Arany János-u. 27.
- Földesné Fűrdő-utca 1. szám.
- Ozv. Károly H. Fűrdő-utca 9. szám.
- Klein Armin Erzsébet-tér 18. szám.
- Weisz T. Károly-körút 26. szám.
- Berger F. Akadémia-utca 1. szám.
- Marton L. Pálnádor-utca 24. szám.
- Tandlich Kálmán Kálmán-utca 17. sz.

VI. kerületben.

- Breuer nővérek Teréz-körút és Pod- maniczky utca sarkán.
- Lanszmann Adolf Váci-körút 19. sz.
- Szerencsés Erzsébet Váci-körút 35. sz.
- Ertner M. Király-utca 66. szám.
- Feuer József O-utca 11. szám.
- Katzler Mária Hajós-utca 23. szám.
- Novotny Odönné Nagymező-utca 38.
- Sterzinger Lujza Teréz-körút 17. szám.
- Zweigenthal Andrassy-ut 47. szám.
- Singer Regina Andrassy-ut 46 szám.
- Barlainé Teréz-körút 5. szám.
- Schön Adolfné Szerecsen-utca 1. szám.
- Zaláné Király-utca 24. szám.
- Kooh Bernátné Király-utca 28. szám
- Schön Paula Király-utca 52. sz.
- Ernyei Margit Király-utca 48. szám.
- Morénó Johanna Váci-körút 6. szám.
- Ozv. Fichtner Jánosné Váci-körút 76.
- Spitzer Jakab Podmaniczky-utca 1. sz.
- Weber Ilona Váci-körút 15. szám.
- Wertheimer József Váci-körút 27. sz.
- Czukor Lajos Váci-körút 49. szám

UJ MAGYAR HIRLAP.

Főszerkesztő: Fenyő Sándor.

Előzetes jelentés.

Ismeretes már országszerte, hogy a *Magyar Hirlap* szerkesztőségének java-része kivonult régi otthonából. Le- rázta azokat a békókat, melyekkel egy kiadó-társaság önkénye a közjavakért lelkesedő szellemet tehetetlenné vál- toztatni akarta.

A lelkes gárda, miután szabadá lette önmagát, munkához szokott tol- tával odaáll a közszabadságokért har- czoló kicsi táborába. Uj lapot ala- pit, amely megvetve a szolgáló hódolás munkáját, termékeny eszmékért, ál- talános javakért, országos érdekek- ért, a magyarság igaz ideáljaiért fog küzdeni.

Ilyen ujság lesz az

Uj Magyar Hirlap.

Jórávaló, becsületes, magyar, líbe- rális, független ujság lesz.

Szókimondó, egyenes, nyílt. Éber- ségét el nem nyomja se erőszak, se kedveskedés, se a szabadelvűség báránybőrbe bujtatótt reakció.

Katonája lesz a magyar szabad- elvűségnek, — hiszen alig van kato- nája. Bátor bírálója lesz a magyar közéletnek, — hiszen alig van kriti- kusa a hatalomnak, csak uszályhor- dozója van.

Harcosa lesz Magyarország gaz- dasági függetlenségének és önálló- ságának. Jobban mint valaha, jóléte és boldogulása függ ez ország népe- nek a gazdaság függetlenségétől és önállóságától. De harcosai e nagy érdekeknek kidőltek vagy elfrad- tak. Vagy szolgálatába állottak a hatalomnak.

Az elnémultak és elnémítottak helyébe lép az

Uj Magyar Hirlap,

friss erővel, lelke selszántsággal. Katonái ez ideáknak — köztük sok régi ismerőst talál az olvasó, — ezek leszünk:

Főszerkesztő: Fenyő Sándor. Felelős szerkesztő: Kálnoki Izidor.

Szerkesztőség:

- Bálint Dezső, Kunváry Miklos,
- Brod Ernő, Kürthy Emil,
- Fenyő Ernő, Molnár Márton
- Fesztly Árpád, segédszerkesztő,
- Erdősi Dezső, Michailovits István
- Ehrlich Samudr., Osváth Ernő,
- Gerő Nándor, Pap Dávid dr.,
- Heltai Jenő, Pap Lőrincz,
- Incedy László, Pásztor Mihály,
- Krudy Gyula,

A kiadó-hivatal igazgatója;

Pajor Mátyás.

Az *Uj Magyar Hirlap* első számá a technikai és adminisztratív előkészü- leték teljes befejezése után szept- ember hó első felében jelenik meg.

Kedvezményeket még nagyobb mértékben nyújt az uj lap előfizetői- nek, mint nyújtott abban az időben, mikor még a Magyar Hirlap címet viselte. Így minden negyedéves és féléves előfizető már karácsonyon

ingyen-könyvtárt

tíz kötet kitünő hazai és külföldt szerzőtől való regényt kap.

Budapest, 1901. július hó 2-án.

Uj Magyar Hirlap

kiadóhivatala
VI., Béla-utca 1. sz

